

En politisk pamflett

//

//]]]]> //]]>

BOKOMTALE: George Chabert vil blåse liv i den europeiske unionsideen i en tid da mange nordmenn har mistet interessen for den. Chaberts gjennomgang av hvordan Europa har blitt sett fra 'midten' – fra Frankrike – gjennom tre hundre år er både lett og engasjerende lesning. Som fagbok skjemmes den imidlertid av utydelige henvisninger og overtydelige ideologiske beveggrunner.

Av Eivind Engebretsen, professor ved Avdeling for helsefag, Universitetet i Oslo

Det snakkes mye om humanioras krise. Selv har jeg alltid hatt en følelse av at det er en smule overdrevet. Men det er ingen tvil om at humanioraen stilles overfor nye krav om å vise sin aktualitet og relevans. Boka *Europa, Europa. Historien om en fransk besettelse* av George Chabert, som til daglig er professor ved Institutt for moderne fremmedspråk ved NTNU, er et bidrag til dette.

Historisk kunnskap – noe nokså kjent, noe mindre kjent – knyttes til en aktuell problemstilling – ideen om et europeisk fellesskap. I dette ligger bokas originalitet og berettigelse.

En samling forløpere

Men bokas aktualitet er både dens styrke og dens svakhet. Chabert feier over store tidsrom og mange tenkere. Mange kilder taler i teksten, men ingen angis med eksakt henvisning.

Viktigere er det at det tids- og stedsspesifikke ved tanker og tenkere som beskrives tillegges liten vekt. Det er ikke fortidens tenkning i sin fremmedartethet som studeres. Snarere er det som forløpere og forfedre til en unionstanke som vi ser konturene av i dag at fortidens tenkere tilskrives historisk interesse og betydning. De studeres ikke på egne premisser.

Overbevist europeer

Hele Chaberts fremstilling preges av et åpent erklært ideologisk prosjekt:

La oss gå tilbake til Anacharsis Cloots, Victor Hugo og Jean Monnet. Da får vi en idé om hvilke verdier en felles identitet kunne utvikle seg ut fra, verdier som i dag er felles for det store flertall av europeere. Det gjelder universelle menneskerettigheter som frihet og likhet, demokrati, sosial solidaritet og ikke minst internasjonal solidaritet. (s. 151)

Chabert er overbevist europeer står det bak på boka, og det merkes!

Det er imidlertid et spørsmål, ikke en overbevisning som angir bokas hovedanliggende: «Hva er Europa?» Jeg klarer ikke å tro på at Chabert virkelig lurer. Hvordan kan Chabert lure på noe han er så inderlig overbevist om? Det er ideologens klare svar som styrer fremstillingen, ikke forskerens nysgjerrige spørsmål.

Chabert vil blåse liv i den europeiske unionsideen i en tid da mange nordmenn har mistet interessen for den. Han gjør det ved å påkalle historien og tradisjonen. De som allerede er overbevist vil sikkert like boka. De som ikke er overbevist fra før, vil neppe bli det.

Som politisk pamflett er boka velskrevet og engasjerende. Som fagbok overbeviser den ikke.